

រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា

សារណាបញ្ជាក់ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់

ស្ថានភាពសាសនានៅកម្ពុជា
(ពីឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់២០០៤)

The Situation of Religions in Cambodia
(From 1979 to 2004)

និស្សិត : ជិន ឃីវាន

សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំ : បណ្ឌិត ខួន ធីតា

ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់ជំនាន់ទី៤
ឯកទេសទស្សនវិជ្ជា

គណៈកម្មការវាយតម្លៃ

- ១~ បណ្ឌិត ឆាយ ឃីវាន
- ២~ បណ្ឌិត ខួន ធីតា
- ៣~ បណ្ឌិត អ៊ុំ ច័ន
- ៤~ បណ្ឌិត ធី សេវា
- ៥~ បណ្ឌិត សេវាម សុមុនី

មាតិកា

	ទំព័រ
ការឧទ្ទិសស្នាដៃ	i
សេចក្តីផ្តើមអំណរគុណ	ii
សេចក្តីសង្ខេប	iii
មាតិកា	
អត្ថបទ	១
លំនាំដើម	២
សេចក្តីផ្តើម	៤
ជំពូក១ សាសនានៅកម្ពុជា ពីសម័យមុន រហូតដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩	៧
១.១. តើសាសនាជាអ្វី	៨
១.២ សាសនា និងជីវភាពប្រជាជនខ្មែរ	៩
១.៣ ទស្សនៈវិទ្យាសាស្ត្រមួយចំនួនស្តីពីសាសនា	១១
១.៣.១ គោលការណ៍នៃភាពសមរម្យរបស់ព្រះពុទ្ធ	១១
១.៣.២ ទស្សនៈអហិង្សារបស់ព្រះពុទ្ធ	១២
១.៣.៣ ធម្មជាតិនៃស្មារតីមនុស្សតាមទស្សនៈនៃព្រះពុទ្ធសាសនា	១៦
១.៣.៤ ពុទ្ធិវិវាទ	១៧
១.៣.៥ ទ្រឹស្តីមួយចំនួនរបស់ព្រះពុទ្ធ	១៨
១.៤ វប្បធម៌សាសនា	២៣
១.៤.១ ពុទ្ធសាសនា	២៣
១.៤.២ ពហិរសាសនា	២៥
ក. គ្រិស្តសាសនា	២៥
ខ. ឥស្លាមសាសនា	៣៧
១.៤.៣ ទិដ្ឋភាពវប្បធម៌ សង្គម សាសនា ក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍	៤៨
១.៤.៤ ការមានជីវិតជាថ្មី ក្រោយរបបប្រល័យពូជសាសន៍	៥១
១.៤.៥ ការរស់ឡើងវិញរបស់អ្នករងគ្រោះ	៥២
ជំពូក២ ស្ថានភាពសាសនានៅកម្ពុជា ពីឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់២០០៤	៥៤

២.១ វត្តមានសាសនានៅកម្ពុជា ពីឆ្នាំ ១៩៧៩ ដល់ ២០០៤	៥៤
២.១.១ កម្ពុជាក្រោយថ្ងៃរំដោះ ៧មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩	៥៤
២.១.២ កំណើតជាថ្មីនៃជំនឿ សាសនា	៥៥
២.២ ការគ្រប់គ្រងស្ថាប័នសាសនា	៥៦
២.២.១ ចលនាព្រះពុទ្ធសាសនា	៥៦
២.២.២ ចលនាពហិរសាសនា	៥៨
ក.សាសនាឥស្លាម	៥៩
ខ. សាសនាគ្រិស្ត	៥៩
គ. ពុទ្ធសាសនាមហាយាន	៥៩
ឃ. សាសនាកៅដាយ	៦០
ង. សាសនាបុហាយ	៦០
២.២.៣ វិធានការគ្រប់គ្រងទំនាស់របស់ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	៦០
២.២.៣. (១) សង្ឃប្រកាសរបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជគណៈមហានិកាយនៃកម្ពុជា	៦០
២.២.៣.(២) សង្ឃប្រកាសនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ	៦១
ក.ចាត់ពង្រឹងរបៀបរៀបរយការគ្រប់គ្រងទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធសង្ឃ គណៈធម្មយុត្ត ៦២	
ខ.ផ្លាស់ប្តូរសុទ្ធិប័ត្រចាស់ធ្វើសុទ្ធិប័ត្រថ្មី និងត្រាចាស់ ធ្វើត្រាថ្មី	៦៣
គ-ការពង្រឹងនិងការបង្កើតឱ្យមានអ្នកទទួលខុសត្រូវវិស័យពុទ្ធិកសិក្សានៃគណៈ ធម្មយុត្តិកនិកាយ	៦៣
ឃ- ការលើកកម្ពស់កិត្យានុភាពព្រះពុទ្ធសាសនាជាតិខ្មែរយើង	៦៣
ង-ការផ្តួចផ្តើមនិងការសម្តែងសុខទុក្ខរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំគណៈធម្មយុត្តប្រចាំអនុសំវិចរៈ	
លើក ទី ១៣	៦៤
២.២.៣(៣) សារាចរណ៍ណែនាំផ្សេងៗ	៦៤
២.៣ ការអភិវឌ្ឍព្រះពុទ្ធសាសនាថេរវាទក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩	៧៣
ក. ការអប់រំគន្ថធុរៈ និងវិបស្សនាធុរៈ	៧៣
ខ. ព្រះវិហារ វត្ត ទីអារាម	៧៦
គ. រចនាសម្ព័ន្ធព្រះសង្ឃ និងការបួស	៨២
អំពីអត្ថន័យនៃការបួស	៨៩

យ- ការងារទ្រទ្រង់ព្រះពុទ្ធសាសនា	៩១
២.៣ ទិដ្ឋភាពនៃការប្រតិបត្តិ ជំនឿ សាសនានៅកម្ពុជា	១០០
២.៣.១ ជំនឿដើមរបស់ខ្មែរ	១០១
២.៣.២ ព្រហ្មញ្ញសាសនា	១០៣
(១) សិល្បៈខ្មែរបែបព្រហ្មណ៍និយម	១០៤
(២) អក្សរសិល្បៈខ្មែរបែបព្រហ្មណ៍និយម	១០៤
(៣) ព្រហ្មណ៍និយមក្នុងសង្គមខ្មែរ	១០៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋានចំពោះការប្រតិបត្តិព្រហ្មញ្ញសាសនា	១០៥
សំយោគមតិ និងលើកដំណោះស្រាយ	១១០
២.៣.៣ ព្រះពុទ្ធសាសនា	១១១
ក. អត្ថិភាពព្រះពុទ្ធសាសនានៅក្នុងសង្គមខ្មែរ	១១៣
ខ. ខ្លឹមសារអប់រំបែបព្រះពុទ្ធសាសនា	១១៥
ការលំបាក ការងាយស្រួល និងដំណោះស្រាយក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា	១៣០
២.៣.៤ ពាហិរសាសនា	១៣១
២.៣.៤.ក សាសនាឥស្លាម	១៣១
២.៣.៤.ខ សាសនាគ្រិស្ត	១៣៥
២.៣.៤.ខ១. និកាយកាតូលិក	១៤៧
២.៣.៤.ខ២. និកាយប្រូតេស្តង់	១៥៧
- សមាគមគ្រិស្តានមេតូឌីស្តិកកម្ពុជា	១៦៦
- វត្តមាននៃបេសកជនមេតូឌីស្តិកម៉ាឡេស៊ី សាំងហ្គាពួរ ស្វីស-បារាំង និងកូរេ	១៦៩
- បេសកជនមេតូឌីស្តិកអាមេរិក	១៧១
- និកាយអង់គ្លីខែន (Anglican)	១៧១
២.៣.៤.ខ៣. និកាយម៉ូរម៉ិន (Mormen) ឬសាសនាចក្រនៃពួកបរិសុទ្ធច្រៃ	
ចុងក្រោយ	១៧៤
ការលំបាក ការងាយស្រួល និងដំណោះស្រាយក្នុងសាសនាគ្រិស្ត	១៧៨
២.៣.៤.គ ពុទ្ធសាសនាមហាយានចិន	១៧៩
២.៣.៤.គ១. និកាយមីឡី	១៨១

២.៣.៤. គ២. និកាយខុងធី	១៨៦
២.៣.៤.ឃ. ព្រះពុទ្ធសាសនាមហាយានវៀតណាម	១៨៧
២.៣.៤.ង. ព្រះពុទ្ធសាសនាមហាយានកូរ៉េ-សាសនាវ៉ែន	១៨៧
២.៣.៤.ច. ព្រះពុទ្ធសាសនាមហាយានជប៉ុន-និកាយនីឈិរិន	១៨៧
២.៣.៤.ឆ. សាសនាកៅដាយ	១៩៥
២.៣.៤.ជ សាសនាប៉ាហៃ	១៩៩
ជំពូក៣ សាសនា និងការកសាងសង្គមភាព	២០៥
៣.១ សាសនានិងមនោគមវិជ្ជា	២០៦
៣.២ តើត្រូវប្រតិបត្តិសាសនាបែបណា ក្នុងសង្គមទំនើបនៃសហស្សវត្សថ្មី	២១៣
៣.២.ក. ព្រះពុទ្ធសាសនានិងវិទ្យាសាស្ត្រ	២១៤
៣.២.ខ. ព្រំដែននៃវិទ្យាសាស្ត្រ	២១៥
៣.២.គ. សិក្សាពីភាពអវិជ្ជា	២១៦
៣.២.ឃ. ហួសពីវិទ្យាសាស្ត្រ	២១៧
៣.២.ង. វិទ្យាសាស្ត្រគ្មានសាសនា	២១៩
៣.២.ច. វត្ថុបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា	២១៩
៣.៣ តួនាទីសាសនានៅក្នុងសង្គមពហុសាសនា	២២០
៣.៣.ក. ការមិនអធ្យាស្រ័យខាងសាសនា	២២០
៣.៣.ខ. ការអប់រំរបស់សាសនា	២២១
៣.៣.គ. សកម្មភាពសុវត្ថិភាព	២២២
៣.៣.ឃ. អង្គការយុវជន	២២២
៣.៣.ង. ការអធ្យាស្រ័យ និងការគោរព	២២២
៣.៣.ច. ការផ្សាយសាសនា	២២៤
៣.៣.ឆ. អ្នករងគ្រោះរបស់កាលៈទេសៈ	២២៤
៣.៣.ជ. អ្នកលក់ដូរត្រេចចរ	២២៥
៣.៣.ឈ. នយោបាយ និងសាសនា	២២៦
៣.៤ តើពុទ្ធសាសនិកមានឥរិយាបថបែបណាចំពោះបរិស័ទនៃសាសនាដទៃ?	២២៦
៣.៤.ក. សាសនាពិត	២២៩